

înregistrate și argumentele aduse de către cadrele didactice și părinții evaluați confirmă rolul metodelor activ-participative în obținerea progresului la însușirea părților de vorbire în clasele primare.

Astfel, metodele interactive aplicate la predarea – învățarea părților de vorbire înlesnesc însușirea acestora, dezvoltă spiritul de observație și eficientizează formarea competenței de aplicare a conceptelor morfologice în comunicare.

#### BIBLIOGRAFIE

1. CRENGUȚA, LĂCRĂMIOARA. *Strategii didactice interactive*. București: Editura didactică și pedagogică, 2006.
2. CIOBANU, NICOLETA. *Cred în Educație. Program de formare continuă a cadrelor didactice*. București, 2019.
3. ILIE, EMANUELA. *Didactica limbii și literaturii române*. București: Editura Polirom, 2014.
4. NEACȘU, ION. *Instruire și învățare*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1999.

#### FORMAREA ABILITĂȚILOR PERSONALE ȘI SOCIALE ALE ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR ÎN CADRUL ORELOR DE DEZVOLTARE PERSONALĂ – EVITAREA ȘI REZOLVAREA CONFLICTELOR

*Chiriac Laura, doctorandă  
UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

**CZU: 373.3.03:159.922.7**

#### Abstract

This article presents the importance of solving conflicts in primary schools and the need to develop pupils' personal and social abilities during their personal development classes.

**Key-words:** personal development, conflict, abilities.

Pentru prevenirea și rezolvarea conflictelor se impune ca fiecare cadru didactic să cunoască foarte bine acest termen, respectiv cauzele și modalitățile concrete de rezolvare a acestora.

Termenul de „conflict” provine de la verbul latinesc *confligo* – „a se lupta”, „a se bate între ei”, având sensurile de ciocnire, șoc, dar și de ceartă, luptă împotriva cuiva. Multe dicționare definesc conflictul prin termeni similari violenței, ca *disensiune, fricțiune, dispută, ceartă, scandal, luptă, război*.

Din perspectivă psihologică, înțelegerea conflictului este mai ponderată și analitică, identificând și alte conflicte specifice în afară de cele clasice (extern / social și intern / psihic).

Stoica-Constantin definește conflictul social drept „orice formă modificată / afectată / negativată a relațiilor social-umane așa cum sunt ele acceptate sau așteptate în unitatea socială (grup sau comunitate) și în cultura din care fac parte actorii sociali” (Stoica-Constantin, 2004, p. 23).

Cunoașterea personalității elevului reprezintă principala sarcină a învățătorului, copilul fiind centrul lumii școlare, subiect și nu simplu obiect al educației. Activitatea de învățare își propune formarea și dezvoltarea de capacități, competențe, abilități, comportamente, atitudini și însușirea de cunoștințe.

Disciplinarea reprezintă un proces continuu de învățare prin care copilul este pregătit să învețe noi comportamente dorite și să fie responsabil de propriile acțiuni, însă prin eliminarea comportamentelor neadecvate. Comportamentul poate fi definit ca fiind totalitatea acțiunilor exercitate de copil sau adult, incluzând atât aspectele pozitive (adecvate), cât și cele negative (inadecvate). Comportamentul copilului poate fi întotdeauna motivat de o nevoie, cum ar fi cele

esențiale, legate de supraviețuire, de adaptarea la mediul social, de sănătate sau chiar de nevoile emoționale. Nevoile emoționale sunt cele mai importante în perioada copilului primar, iar dintre acestea amintim: dragostea, respectul, onestitatea, acceptarea, răbdarea, înțelegerea sau corectitudinea.

Când stabilim dacă un comportament este adecvat sau neadecvat, trebuie să ținem cont de vârsta copilului care are acel comportament, dacă a apărut într-un moment de tensiune, de conflict în care avea nevoie de apărare sau dacă acel comportament este acceptat în alte familii, însă nu corespunde dorințelor familiei din care face parte copilul.

La baza activității de învățare trebuie să stea interesele și nevoile educaționale ale elevilor, pentru a contribui eficient la dezvoltarea personalității acestora și integrarea lor activă în viața socială și profesională.

Cunoștințele reprezintă „produse ale cunoașterii umane (reprezentări, concepte, legi științifice, reguli de acțiune, norme sociale, principii morale etc.) care compun conținuturile învățării” (Mircea Ștefan, 2006).

Deprinderile sunt componente automatizate ale activității, caracterizate prin desfășurarea în afara, sau prin reducerea controlului conștient, realizare spontană și facilă. Rezultă din exersare repetitivă și se fundează pe un stereotip dinamic sau pe matrice funcțională în care sunt reunite veriga aferentă și cea efectorie a reflexelor. În societatea contemporană, tipurile fundamentale de învățare au evoluat de la a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cu ceilalți, la a învăța să fii (UNESCO, 1996).

Disciplina *Dezvoltare personală* urmărește formarea și dezvoltarea capacității de autoînțelegere, autocunoaștere și autodezvăluire a copiilor. Necesitatea acestei discipline rezultă din următoarele aspecte:

- Copiii crescuți într-un mediu stimulat au o dezvoltare cognitivă, emoțională și socială accelerată în comparație cu cei crescuți într-un mediu restrictiv. Calitățile unice pe care le are fiecare persoană: aptitudini, abilități, talente, nevoi, valori, interese, stilul de viață încep să se creioneze din perioada copilăriei timpurii.

- Sub formă de joc, copiii învață cum le place mai mult să învețe, ce este încrederea în sine, cum să-și exprime emoțiile, modalitățile concrete de a relaționa cu familia și prietenii, achiziționează cunoștințe despre meserii, exersează diferite abilități, își formează abilități și chiar atitudini despre muncă.

- Metodele și tehnicile folosite vor avea drept scop: explorarea de situații noi, provocarea unor comportamente și emoții pentru diagnosticarea unei probleme, antrenarea în găsirea soluțiilor. Tehnicile pot fi adaptate situației și pot fi sub forma exercițiilor de familiarizare a participanților între ei, de cunoaștere și intercunoaștere, de comunicare verbală / nonverbală, de empatizare, de rezolvare de probleme, luarea deciziilor, scenarii metaforice, jocuri de rol etc.

Scopul acestei discipline este dezvoltarea capacității copiilor de a trăi împreună cu ceilalți prin însușirea și aplicarea normelor de conduită necesare în diferite contexte de viață, alfabetizarea moral-civică a copiilor, dezvoltarea unor atitudini pozitive față de propria persoană și față de ceilalți. În activitățile de dezvoltare personală toți copiii sunt considerați speciali și valoroși, pentru că sunt unici, ei învățând să ia decizii responsabile. Importanța acestei discipline o reprezintă și faptul că în cadrul acestor ore copiii sunt învățați cum să evite anumite situații conflictuale și anumite forme de violență ce pot să apară oricând între ei.

Formarea abilităților și capacităților civice sunt deosebit de importante datorită caracterului aplicativ al educației civice și permit viitorului cetățean să identifice, să descrie, să structureze, să interpreteze, să explice, să compare și să evalueze informații și idei din sfera civicului și politicului pentru a le înțelege și a le integra în propria experiență.

Ca și în cazul disciplinei *Dezvoltare personală*, formarea abilităților și capacităților civice necesită asocierea procesului de învățare cu experiențe care implică afectivitatea școlarului mic. Aceste experiențe pot rezulta din activități de învățare care se bazează pe utilizarea jocului, vizionare de filme etc.

O activitate poate debuta cu un scurt brainstorming care valorifică ideile creative și experiențele anterioare ale copiilor, iar metodele și tehnicile art-creative permit utilizarea unei palete largi și inventive de resurse care antrenează și motivează copilul. De aceea sunt recomandate:

- Crearea unor produse mari, colorate care să valorifice imaginația și creativitatea copilului.
- Jocul de rol și simularea (dramatizare, teatru) pregătesc copilul pentru situații reale de viață și facilitează dezvoltarea comunicării verbale și nonverbale, a empatiei, a toleranței, lucrul în echipă.
- Problematizarea oferă oportunitatea de a căuta soluții pentru diferite situații de tip investigativ și de a stimula curiozitatea naturală a copilului.
- Exercițiile și jocurile vor îmbina mișcarea, verbalizarea, manipularea de obiecte.
- Conversația euristică, dezbateră și discuțiile de grup permit copiilor să se raporteze, să învețe și să valorizeze atât experiența personală, cât și experiența fiecărui copil.
- Tehnicile gândirii critice (turul galeriei, ciorchinele, jurnalul cu dublă intrare, pălăriile gânditoare) asigură exprimarea propriilor opinii și creează premisele dezvoltării asertivității.
- Utilizarea unor secvențe din filme sau a imaginilor din planșe / cărți de povești reprezintă suporturi intuitiv-concrete indispensabile învățării la vârsta școlară mică.

Metodele de predare-învățare trebuie să fie alese astfel încât să stimuleze formarea abilităților, atitudinilor, competențelor și cunoștințelor necesare dezvoltării unei învățări independente și de lungă durată. Utilizarea metodelor active contribuie la dezvoltarea capacității de comunicare, la crearea unui cadru educațional care încurajează interacțiunea pozitivă, motivarea și angajarea copilului în procesul de participare și cooperare în grupurile de apartenență, oferă exemple de urmat și de promovat în aplicarea normelor elementare de conduită, a unor comportamente moral-civice.

Astfel, metode de predare-învățare eficiente la *Dezvoltare personală* sunt:

- Învățarea prin descoperire realizată în contexte familiare copilului.
- Conversația euristică bazată pe un dialog dinamic și constructiv cu elevii clasei.
- Jocul de rol bazat pe empatie.
- Dramatizarea care creează situații noi și concrete de învățare.

Sub formă de joc, copiii învață cum le place mai mult să învețe, ce este încrederea în sine, cum să-și exprime emoțiile, modalitățile concrete de a relaționa cu familia și prietenii, achiziționează cunoștințe despre meserii, exersează diferite abilități, își formează abilități și chiar atitudini despre muncă.

Scopul acestei discipline și este dezvoltarea capacității copiilor de a trăi împreună cu ceilalți prin însușirea și aplicarea normelor de conduită necesare în diferite contexte de viață,

alfabetizarea moral-civică a copiilor, dezvoltarea unor atitudini pozitive față de propria persoană și față de ceilalți.

#### BIBLIOGRAFIE

1. Consiliul Național pentru Curriculum. *Programe școlare pentru clasa a III-a, Educație civică*. București, 2004.
2. COSMOVICI, A.; IACOB, L. *Psihologie școlară*. Iași: Editura Polirom, 2005.
3. COSMOVICI, A. *Psihologie generală*. București: Editura Polirom, 1996.
4. IEPURE, I.; MOȚIANU, A.; POPOVICI, G.; TOMOIU, M.; BOROVIC-IVANOV, D.; CHIRIȚESCU, D. (coord.). *Educație civică*. Ghidul învățătorului. București: Editura Atelier Didactic, 2005.
5. *Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici*. Program de formare continuă de tip "blended learning" pentru cadrele didactice din învățământul primar. Suport de curs. 2013.
6. PATRAȘCU, DUMITRU. *Managementul conflictului în sistemul educational*. Chișinău: Tipografia „Reclama”, 2017.

### ANALIZĂ COMPARATIVĂ A MANUALELOR DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU CLASELE A III-A ȘI A IV-A, ÎN ROMÂNIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA, CU PRIVIRE LA EXISTENȚA UNOR CONȚINUTURI CARE VIZEAZĂ FORMAREA IMAGINII DE SINE A ELEVILOR ÎN PROCESUL RECEPTĂRII TEXTULUI LITERAR

*Irina Elena-Roxana*

*profesor pentru învățământul primar / profesor-metodist, grad didactic I  
Casa Corpului Didactic Neamț, jud. Neamț, România*

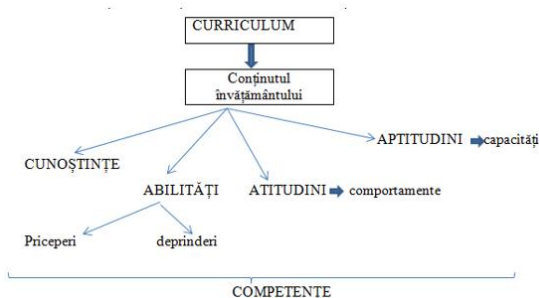
CZU: 37.016:811.135.1+821.135.1(478+498)

#### Abstract

The contents of the learning, elaborated in any context of the educational process evolve in relation to the historically affirmed paradigm that fixes their position in the specific dynamics of each promoted design model. Through reading, the student has access to a new, challenging, stimulating world. Even if the reading is not specific to a certain age, it begins in the primary cycle of education and must be continuous. Given the fact that self-knowledge is an individual cognitive, affective and motivational process, it supports strong environmental influences, so reading must be continuous and reading must be educated, being an active component of education.

**Key-words:** education, students, content, textbook, reading, self-image.

**Conținuturile învățământului** sunt reprezentate de ansamblul valorilor specifice și dominante într-o societate, selectate din ceea ce a creat mai valoros umanitatea, structurate în cunoștințe care duc la formarea unor priceperi și deprinderi, capacități, modele de acțiune și trăiri afective, în conformitate cu cerințele actuale și de perspectivă ale societății [10, p. 4].



**Fig.1. Relația dintre curriculum și componentele acestuia**